

Ewaluacja końcowa Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016 – 2023. Aktualizacja

Opracowanie:
AMT Partner Sp. z o.o.
www.amtpartner.pl

Gniew, czerwiec 2024 r.

Spis treści

1. Proces definiowania i wdrażania założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji.....	3
2. Metodologia procesu ewaluacji	7
2.1. Założenia procesu ewaluacji	7
2.2. Narzędzia i sposób organizacji procesu ewaluacji	9
3. Analiza stopnia realizacji założeń LPR	11
3.1. Ocena realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	11
3.2. Ocena realizacji założeń Programu.	19
3.2.1. Rodzina i aktywność obywatelska.	20
3.2.2. Praca, lokalna przedsiębiorczość oraz czyste środowisko	23
3.2.3. Przyjazna infrastruktura i czyste środowisko	25
4. Wnioski.....	28
4.1.1. Wyniki z badania społeczności	28
4.1.2. Rekomendacje i zalecenia	39

1. Proces definiowania i wdrażania założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji¹.

Działania rewitalizacyjne prowadzone są w oparciu o „Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja” (*dalej: LPR / Program*), opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.) oraz w oparciu o treść Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

Obecny kształt LPR-u został przyjęty Uchwałą nr IX/57/19 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXVII/271/17 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXIII/245/17 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016 - 2023². Dokument został opracowany przez AMT Partner sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku

Zaktualizowany LPR jest kontynuacją prowadzonej przez Gminę Gniew polityki rewitalizacyjnej, rozpoczętej realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Starego Miasta, Wzgórza Zamkowego, Podzamcza miejscowości Gniew jako obszaru przestrzeni publicznej opracowanego na zlecenie Gminy Gniew przez Business Mobility International sp. z o.o. w lipcu 2006 roku i przeznaczonego w wieloletnim planie inwestycyjnym gminy do realizacji w latach 2006-2013³.

W ramach procesu opracowywania LPR dokonano delimitacji obszarów zdegradowanych, a następnie dokonano pogłębionej diagnozy wyznaczonego obszaru rewitalizacji: Starego Miasta (strefa śródmiejska) i Podzamcza (strefa południowa). Obszar rewitalizacji położony jest w południowej części obszaru miasta Gniew. Obszar ten stanowi historyczne i aktualne centrum administracyjne i usługowe miasta i gminy wraz z sąsiadującymi terenami widokowymi nad brzegiem Wisły. W północnej części obszaru dominuje funkcja mieszkaniowa i usługowa z przeważającym udziałem historycznej zabudowy kamienicznej. W części południowej dominuje udział kamienic, domów wolnostojących oraz obszarów przemysłowych i magazynowych. Istotnym elementem warstwy urbanistycznej jest kompleks

---

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

² <http://bip.gniew.pl/a,20832,uchwala-nr-ix5719-rady-miejskiej-w-gniewie-z-dnia-29-maja-2019-r.html>

³ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja.

zamkowy wraz charakterystycznym zamkiem komturów gniewskich, zbudowanym na planie czworoboku. Największym pracodawcą publicznym pozostaje Urząd Miasta i Gminy Gniew, a największym pracodawcą prywatnym jest z kolei Hotel Zamek Gniew. Charakter i wiek zabudowy oraz struktura społeczna wpływają na występowanie problemów infrastrukturalnych i społecznych. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 34,13 ha, co stanowi 5,66% ogółu powierzchni miasta i 0,18% powierzchni gminy. Teren ten jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przyjętym Uchwałą Nr VII/69/07 Rady Miejskiej w Gniewie z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie uchwalenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego na obszarze Starego Miasta, Wzgórza Zamkowego, Podzamcza w miejscowości Gniew jako planowanego obszaru przestrzeni publicznej⁴.

Podczas pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji przeprowadzono analizę SWOT, w ramach której wskazano na słabe strony omawianego obszaru. Poniżej wskazano zapisy wynikające z LPR, a szczegółowe wyniki diagnozy znajdują się na stronach od 79 do 82 niniejszego dokumentu (dostępny na stronie internetowej: <https://gniew.rewitalizacja.e-geoportal.pl/lokalny-program-rewitalizacji/>).

SŁABE STRONY ZDIAGNOZOWANE NA OBSZARZE REWITALIZACJI⁵:

- występowanie problemów społecznych powodujących wykluczenie społeczne poszczególnych mieszkańców i całych rodzin; stosunkowo duże wykorzystanie zasiłków w ramach pomocy społecznej w związku z ubóstwem, bezrobociem, niepełnosprawnością i długotrwałą chorobą, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych czy różnego rodzaju uzależnieniami i patologiami rodziny;
- infrastruktura pełniąca funkcje integracyjne dla mieszkańców jest niedostatecznie rozwinięta (w tym deficyty w zakresie obiektów kubaturowych) co w powiązaniu ze występowaniem barier architektonicznych i priorytetem dla samochodów w obrębie rynku przyczynia się do stosunkowo niskiej dostępności dla mieszkańców (którzy nie spędzają tu swojego czasu wolnego) i turystów;
- lokalizacja większości instytucji publicznych zaangażowanych w proces rewitalizacji poza obszarem;
- zmiany struktury społecznej związane z procesem starzenia się społeczeństwa oraz tendencje suburbanizacyjne wpływają na wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym i występowanie deficytów w zakresie odpowiedniego wsparcia dla seniorów;

---

⁴ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja.

⁵ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja.

- zły stan techniczny infrastruktury budynków (prawie 76% obiektów na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji stanowią budynki wybudowane przed rokiem 1970);
- występowanie zjawiska niskiej emisji;
- nieoptymalny stan miejskich nawierzchni, w tym infrastruktury drogowej i chodnikowej;
- brak dostatecznej liczby miejsc parkingowych.

Na podstawie konsultacji społecznych, pogłębionej diagnozy zjawisk kryzysowych oraz analizy potrzeb rewitalizacyjnych wyznaczono poniżej wskazaną wizję dla obszaru rewitalizacji.

Rysunek 1. Wizja dla obszaru rewitalizacji.

Bezpieczne i przyjazne miejsce integrujące mieszkańców i przedsiębiorców, stwarzające warunki dla ich aktywności i wszechstronnego rozwoju oraz otwarte dla osób zainteresowanych jego wyjątkowym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja., str. 84.

Głównym celem Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja jest: **PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU I WZROST JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW TERENU OBJĘTEGO REWITALIZACJĄ.**

W stosunku do zdefiniowanej docelowej wizji obszaru rewitalizacji wyznaczono schemat interwencji, opierający się na realizacji celów szczegółowych oraz kierunków działań.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1: Rodzina i aktywność obywatelska

KIERUNKI DZIAŁAŃ W RAMACH CELU NR 1

- 1.1. Kompleksowe wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych przemocą, borykających się z problemami bytowymi oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 1.2. Wspieranie aktywności obywatelskiej, społecznej odpowiedzialności mieszkańców oraz wzmacnianie postaw prospołecznych.
- 1.3. Zwiększenie dostępności do usług społecznych, miejsc integracji i rozwoju osobistego

CEL SZCZEGÓŁOWY 2: Praca, lokalna przedsiębiorczość oraz czyste środowisko

KIERUNKI DZIAŁAŃ W RAMACH CELU NR 2

- 2.1. Aktywizacja zawodowa oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych mieszkańców.

2.2. Uwolnienie zasobów pracy poprzez zapewnienie optymalnego poziomu opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym.

2.3. Działania służące ochronie środowiska i poprawie jakości życia mieszkańców.

CEL SZCZEGÓŁOWY 3: Przyjazna infrastruktura (przestrzeń przyjazna mieszkańcom i środowisku)

KIERUNKI DZIAŁAŃ W RAMACH CELU NR 3

3.1. Modernizacja i przebudowa ogólnodostępnych przestrzeni miejskich i obiektów kubaturowych w celu nadania nowych atrakcyjnych funkcji (o znaczeniu integracyjnym i oddziaływaniu na branżę rozwojowe Gniewu).

3.2. Zwiększenie jakości i dostępności infrastruktury podstawowej (z zakresu usług komunalnych).

3.3. Optymalizacja rozwiązań komunikacyjnych, drogowych i parkingowych, (zwiększenie dostępności pieszej i eliminacja barier architektonicznych).

Integralnym elementem Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniew jest systematycznie prowadzony monitoring. Jego celem jest monitorowanie procesów rewitalizacyjnych oraz ocena postępu prowadzonych działań wraz z weryfikacją tempa i kierunku zmian, do których ten proces zmierza. Zgodnie z zapisami LPR „Ze względu na postępujący charakter dokumentu, jakim jest Program Rewitalizacji, system monitoringu i ewaluacji powinien być sprawnym narzędziem szybkiej i efektywnej informacji zwrotnej o rezultatach jego implementacji.”⁶

W ramach procesu monitoringu w grudniu 2020 roku opracowano dokument ewaluacji śródkresowej. Za jego opracowanie odpowiedzialna była firma AMT Partner sp. z o.o. Dokument został poddany konsultacjom społecznym w dniach od 17 grudnia do 23 grudnia 2020 roku. Uwagi do dokumentu można było składać w formie elektronicznej lub na spotkaniu konsultacyjnym online, które odbyło się 21 grudnia 2020 roku. W dokumencie zawarto wyniki z monitoringu LPR, analizę postępu w realizacji działań, osiągnięcia wskaźników. Przeanalizowano również wyniki konsultacji społecznych, wskazano wnioski i rekomendacje na kolejny okres realizacji programu.

---

⁶ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja, strona 103

2. Metodologia procesu ewaluacji

2.1. Założenia procesu ewaluacji

Ewaluacja stanowi proces, w ramach którego dokonuje się oceny wartości projektu (w tym przypadku Programu) stosując do tego określone wcześniej kryteria. Proces polega na gromadzeniu, analizie oraz interpretacji danych w zakresie znaczenia Programu dla osób i podmiotów nim zainteresowanych. Ewaluacja opiera się na ocenie: efektywności, trwałości, oddziaływania, skuteczności i zgodności Programu w odniesieniu do jego założeń i oczekiwanych rezultatów⁷.

Ewaluacja końcowa (*ex-post*) opiera się na pięciu filarach⁸:

- przeprowadzana jest po zakończeniu realizacji programu,
- ocenia na ile udało się osiągnąć założone cele,
- ocenia skuteczność i efektywność interwencji oraz jej trafność i użyteczność,
- bada długotrwałe efekty (oddziaływanie) projektu/programu oraz ich trwałość,
- stanowi cenne źródło informacji użytecznych przy planowaniu kolejnych interwencji.

Podstawą procesu ewaluacji jest zdefiniowanie możliwie optymalnych kryteriów oceny, które będą charakteryzowały się cechami wskazanymi na poniższym rysunku. Draft kryteriów ewaluacji został opracowany przez Komisję Europejską.

Rysunek 2. Kryteria ewaluacji.

Odpowiedniość

- odpowiedniość celów LPR i poszczególnych projektów realizowanych w jego ramach dla problemów, jakie program miał rozwiązać, jak również dla środowiska fizycznego i środowiska polityk, w ramach których funkcjonuje

Przygotowanie

- logika i kompletność procesu planowania programu oraz wewnętrzna logika i spójność programu

Efektywność

- koszty, szybkość i efektywność zarządzania, przy wykorzystaniu których wkład i działania zostały przekształcone w wyniki oraz jakość osiągniętych wyników

Skuteczność

- ocena wkładu osiągniętego dzięki wynikom w stosunku do osiągnięcia celów programu, oraz tego, jaki wpływ miały założenia na osiągnięcia programu

Wpływ

- skutek, jaki wywiera program w szerszym środowisku, oraz jego wkład w rozwój i podniesienie konkurencyjności miasta

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja., str. 110.

---

7 Strona internetowa Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego, <http://pte.org.pl/o-ewaluacji/> [dostęp: 27.11.2020 r.]
8 J.w.

Na podstawie powyższych założeń sformułowano pryncypia w obszarze ewaluacji LPR. Zdefiniowano je w pierwotnym dokumencie. Ewaluacja opierać się będzie na analizie trzech kluczowych obszarów⁹:

- efektywności wdrażania Programu (czy nakłady czasowe, ludzkie i finansowe włożone w realizację działań są adekwatne do otrzymanych efektów),
- skuteczności (czy realizowane działania przyczyniają się do osiągnięcia wyznaczonych celów),
- adekwatności (odpowiedniości) (czy realizowane działania są adekwatne do potrzeb).

Zgodnie z zapisami LPR, ewaluacja śródk okresowa zrealizowana została po 4. roku realizacji Programu. Obejmowała ona zakres danych za lata 2016 – 2019. Na podstawie ewaluacji śródk okresowej sformułowano zostały zalecenia na kolejne lata wdrażania Programu. Zgodnie z zapisami Programu po zakończeniu wdrażania programu, w 2024 roku, niezbędne jest przeprowadzenie ewaluacji końcowej, która pozwoli na dokonanie oceny efektywności zrealizowanego programu, podsumowania jego rzeczowej realizacji, skuteczności podjętych działań i wskazania dobrych praktyk na kolejne okresy.

Za prowadzenie działań w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzialny jest Zespół Sterujący wraz z Koordynatorem powołany Zarządzeniem Nr 175/23 Burmistrza Miasta i Gminy Gniew z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Sterującego ds. monitorowania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Skład zespołu został zmieniony z uwagi na zmiany kadrowe pracowników urzędu (poprzedni skład zespołu powołany był Zarządzeniem Nr 156/19 z dnia 4 grudnia 2019 r. zmieniony Zarządzeniem Nr 70/20 z dnia 6 maja 2020 r. zmieniony Zarządzeniem Nr 59/21 21.04.2021 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 174/21 Burmistrza Miasta i Gminy Gniew z dnia 13 grudnia 2021 r., zmieniony Zarządzeniem Nr 162/22 Burmistrza Miasta i Gminy Gniew z dnia 15 listopada 2022 r.).

Członkami Zespołu (16 osób) są Zastępca Burmistrza, pracownicy referatów: Organizacyjnego, Inwestycji i Infrastruktury, Gospodarki Przestrzennej i Środowiska, Gospodarki Nieruchomościami, Społecznego, Promocji i Informacji, Podatkowego, Obywatelskiego, Kierownik M-GOPS, Sekretarz Miasta i Gminy Gniew, Członek Zarządu Spółki Inwest-Kom w Gniewie oraz przedstawiciel organizacji pozarządowych.

---

⁹ Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja.

2.2. Narzędzia i sposób organizacji procesu ewaluacji

System wykorzystany w procesie monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja został oparty o możliwie wiarygodne i obiektywne metody. W tym celu zastosowano zarówno narzędzia ilościowe, jak i jakościowe.

Rysunek 3. Narzędzia ewaluacji LPR.

Narzędzia ilościowe	Narzędzia jakościowe
<ul style="list-style-type: none"> • skwantyfikowane miary będące wskaźnikami celu lub przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • opis i charakterystyka powstania/realizacji danego założenia, inwestycji, czy też przedsięwzięcia

Źródło: opracowanie własne na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja.

NARZĘDZIA ILOŚCIOWE

Ewaluacja na potrzeby niniejszego LPR została przeprowadzona zarówno na poziomie celów Programu, jak i na podstawie analizy wskaźników produktu i rezultatu. W procesie ewaluacji wykorzystano analizę wskaźnikową.

Dokonano analizy kierunku i tempa zmian „Wskaźników monitoringu dla Lokalnego Programu Rewitalizacji” zdefiniowanych w tabeli 37 Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja. W ramach ewaluacji dokonano także analizy stopnia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zwrócono uwagę na adekwatność, efektywność i skuteczność realizowanych działań.

W ramach realizacji ewaluacji zwrócono się do Urzędu Miasta i Gminy Gniew o wiarygodne i szczegółowe dane, które zostały następnie wykorzystane w analizie wskaźnikowej.

Narzędzia ilościowe procesu ewaluacji zostały uzupełnione przez badanie ankietowe, przeprowadzone techniką CAWI (*Computer-Assisted Web Interview*). Technika ta polega na zbieraniu informacji w ilościowym badaniu poprzez ankietę w formie elektronicznej. Wyniki z ankietyzacji miały istotny wpływ na kształt niniejszego raportu.

NARZĘDZIA JAKOŚCIOWE

Podobnie jak w przypadku podejścia ilościowego, narzędzia jakościowe również zostały wykorzystane w procesie ewaluacji LPR. Wykorzystano metodą pn. analiza danych zastanych (*Desk Research*), która opiera się na analizowaniu dostępnych danych i informacji (m.in. raportu z monitoringu). Następnie, na podstawie przeprowadzonych analiz, wyartykułowano wnioski związane z adekwatnością, skutecznością i efektywnością podejmowanych działań. Wnioski te skonfrontowano ze zmianami w otoczeniu zewnętrznym Programu, tj. ze zmieniającą się sytuacją społeczno-gospodarczą regionu.

W ramach zrealizowanej wśród interesariuszy rewitalizacji ankiety wykorzystano pytania, w wyniku których pozyskano bazę danych o charakterze jakościowym. Pytania te dotyczyły kwestii subiektywnych odczuć interesariuszy w stosunku do realizowanych działań oraz przyszłych potrzeb.

3. Analiza stopnia realizacji założeń LPR

3.1. Ocena realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja poddano analizie stopień realizacji przedsięwzięć zdefiniowanych w przedmiotowym Programie. Zwrócono szczególnie uwagę na aspekt realizacji założonych poziomów wskaźników. Osiągnięte wartości porównano z wartościami docelowymi. W ten sposób zweryfikowano poziom skuteczności podejmowanych działań. Przeanalizowano również terminowy stopień ukończenia przedsięwzięć oraz kosztowy aspekt ich realizacji. Zestawiono planowany koszt realizacji poszczególnych przedsięwzięć, z ostatecznie poniesionymi na nie wydatkami.

Podczas procesu opracowywania LPR prowadzono nabór projektów w formie otwartej. Propozycje projektów mogli składać wszyscy interesariusze rewitalizacji, tj. mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i inne zainteresowane podmioty. W końcowym kształcie dokumentu ujęto łącznie 19 przedsięwzięć, z czego 8 zakwalifikowano jako projektu główne, a 11 jako uzupełniające.

Doboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych dokonano w taki sposób, aby możliwie wyeliminować lub ograniczyć zasięg problemów zdiagnozowanych na etapie delimitacji obszarów zdegradowanych. Sytuacja ta determinuje adekwatność dostosowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w stosunku do wyznaczonych założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Ostatecznie w okresie 2016-2023 zrealizowano 15 z ogólnej puli 19 projektów. Niezrealizowane projekty w latach 2016-2023 dotyczą zmian koncepcji funkcjonalno-przestrzennych lub zmiany lokalizacji lub zmiany terminów realizacji i źródeł dofinansowania i ich kontynuacji w kolejnych latach. Szczegółowe informacje nt. postępu realizacji rzeczowej, a także wpływu przedsięwzięć znajdują się w tabeli nr 1.

Wnioski z oceny postępu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Kluczowym wnioskiem z przeprowadzonej diagnozy stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, podobnie jak zasygnalizowano to w ewaluacji śródkresowej, jest ich czasowe przesunięcie względem pierwotnego harmonogramu. Zwraca się szczególną uwagę, iż nie uwzględniono procesu administracyjno-prawnego, związanego z zatwierdzaniem oraz procesu oceny Urzędu Marszałkowskiego, poddającego ocenie i weryfikacji zapisy niniejszego Programu. Realizację przedsięwzięć zaplanowano w harmonogramie zbyt szybko, nie uwzględniając czasu niezbędnego do przeprowadzenia prac przygotowawczych pod zdefiniowane inwestycje i działania.

Podkreślenia wymaga fakt, że wszystkie działania składające się na zakres rewitalizacyjnego projektu zintegrowanego zostały zrealizowane. Zrealizowano przede wszystkim działania skupione wokół Centrum Wsparcia Rodzin. Działania rewitalizacyjne obejmowały interwencję w infrastrukturę oraz projekty społeczne. Na uwagę zasługuje zakończenie z sukcesem przedsięwzięcia, w które zostali zaangażowani mieszkańcy obszaru zdegradowanego („Realizacja części Skwerku przy ul. Wiślanej przez mieszkańców obszarów zdegradowanych”). Takie postawienie priorytetów przyczyniło się do możliwie pełnego zabezpieczenia osiągnięcia zaplanowanych wskaźników społeczno-ekonomicznych na obszarze zdegradowanym.

Z sukcesem zrealizowano również inne działania wskazane w programie rewitalizacji, w tym również te, których bezpośrednim realizatorem nie był samorząd, jak np. „Dostosowanie Domu Bramnego do funkcji turystycznej”. Zrealizowano tym samym rekomendację z analizy śródkresowej, w której sugerowano pozostawienie tej inwestycji do realizacji w drugim etapie wdrażania Programu.

Znacząca część przedsięwzięć została zrealizowana mieszcząc się w wyznaczonych ramach finansowych. Zaplanowane wydatki rewitalizacyjne zostały opracowane profesjonalnie i po stawkach rynkowych. Część z inwestycji ostatecznie została zrealizowana powyżej kosztów, mając jednak na uwadze specyficzne okoliczności ekonomiczne (wybuch pandemii koronawirusa, wysoki poziom inflacji), sytuacja taka, w szczególności w przypadku inwestycji realizowanych w drugiej połowie okresu wdrażania Programu, była nie do uniknięcia.

W przypadku zadań nie zrealizowanych rekomenduje się rozważenie wdrożenia ich w kolejnym okresie programowania.

Tabela 1. Ocena realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Nazwa przedsięwzięcia	Stopień realizacji przedsięwzięcia	Planowany koszt realizacji przedsięwzięcia	Ostateczny koszt realizacji przedsięwzięcia	Osiągnięcie założeń przedsięwzięcia
Centrum Wsparcia Rodzin	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2022 roku.</p> <p>W Programie planowane na wrzesień 2020 r.</p> <p>Przesunięcie realizacji o ponad dwa lata.</p>	1 400 000,00 zł	1 398 272,00 zł	<p>Liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznego wsparcia (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 40 Wartość osiągnięta: 84</p> <p>Liczba udzielonych porad Specjalistycznych (szt.):</p> <p>Wartość docelowa: 3 Wartość osiągnięta: 181</p> <p>Osiągnięto zakładane założenia.</p>
Adaptacja budynku przy Placu Grunwaldzkim 16/17 na Centrum Wsparcia Rodzin	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2020 roku.</p> <p>W Programie planowane na grudzień 2019 r.</p> <p>Przesunięcie realizacji o ponad dwa lata.</p>	2 215 083,63 zł	2 035 813,61 zł	<p>Liczba użytkowników powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 70 Wartość osiągnięta: 84</p> <p>Osiągnięto zakładane założenia.</p>
Adaptacja budynku przy Placu Grunwaldzkim 45 na Centrum Wsparcia Rodzin	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2018 roku.</p> <p>W Programie planowane na grudzień 2018 r.</p> <p>Ukończone zgodnie z harmonogramem.</p>	142 212,60 zł	150 500,00 zł	<p>Liczba użytkowników powstałej lub Zmodernizowanej infrastruktury (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 70 Wartość osiągnięta: 84</p> <p>Osiągnięto zakładane założenia.</p>
Zagospodarowanie Skwerku przy ul. Wiślanej	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2023 roku.</p> <p>W Programie planowane na czerwiec 2019 r.</p>	734 251,20 zł	388 082,65 zł	<p>Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej (m²)</p> <p>Wartość docelowa: 1 826,00 Wartość osiągnięta: 1 826,00 m2</p> <p>Osiągnięto zakładane założenia.</p>

	Przesunięcie realizacji o cztery lata.			Teren działek 75/7 i 75/8 ark.m.12 (przed podziałem działka 75/6) został zagospodarowany w całości. Nie zrealizowano planowanego tarasu widokowego z uwagi na niezgodność planowanego zamierzenia budowlanego z zapisami mpzp.
Przebudowa nawierzchni wraz z wykonaniem elementów małej architektury oraz wymiana sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na obszarze zdegradowanym, w zakresie ulic: Pod Basztą, Sambora, Dolny Podmur, Kościelna, Ks. Kursikowskiego, Spichrzowa, Franciszka Jakusz – Gostomskiego	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2023 roku.</p> <p>W Programie planowane na czerwiec 2021 r.</p> <p>Przesunięcie realizacji o dwa lata.</p>	2 927 448,04 zł	4 900 917,35 zł	<p>Liczba osób podłączonych do infrastruktury sieciowej korzystających z produktów projektu (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 118 Wartość osiągnięta: 122</p> <p>Osiągnięto zakładane założenia.</p>
Modernizacja wybranych elementów części wspólnych budynków mieszkalnych zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2020 roku</p> <p>W Programie planowane na grudzień 2019 r.</p> <p>Nieznaczące przesunięcie. Spowodowane niewyłonieniem wykonawcy w postępowaniach przetargowych.</p>	515 836,97 zł	546 969,83 zł	<p>Liczba użytkowników powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 51 Wartość osiągnięta: 48</p> <p>Częściowo osiągnięto założenia.</p>
Realizacja części Skwerku przy ul. Wiślanej przez mieszkańców obszarów zdegradowanych (cross-financing)	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2023 roku</p> <p>W Programie planowane na grudzień 2021 r.</p> <p>Przesunięcie realizacji o dwa lata.</p>	60 000,00 zł	11 000,00 zł	<p>Liczba uczestników wydarzenia zwiększającego poziom integracji społecznej (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 25 Wartość osiągnięta: 25</p> <p>Osiągnięto zakładane założenia.</p>

Dostosowanie Domu Bramnego do funkcji turystycznej	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2020 roku</p> <p>W Programie planowane na grudzień 2019 r.</p> <p>Nastąpiła zmiana właściciela nieruchomości. Nowy właściciel zrealizował inwestycję we własnym zakresie.</p>	1 800 000,00 zł	2 000 000,00 zł Realizacja ze środków prywatnych	<p>Liczba obiektów zabytkowych pełniących funkcje turystyczne</p> <p>Wartość docelowa: 1 Wartość osiągnięta: 1</p> <p>Osiągnięto zakładane założenia.</p>
Centrum Edukacji i Dziedzictwa Kulturowego wraz z Salą wystawienniczą	<p>Zadanie nie zostało zrealizowane.</p> <p>Nie przewiduje się realizacji zadania z uwagi na zmianę koncepcji.</p> <p>W Programie planowane na grudzień 2022 r.</p>	930 000,00 zł	0,00 zł	<p>Liczba organizowanych wydarzeń (szkoleń, kursów itp.) (szt.)</p> <p>Wartość docelowa: 10 Wartość osiągnięta: 0</p> <p>Nie osiągnięto zakładanych założeń.</p>
Wiślane Trasy Rowerowe	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2019 roku</p> <p>W Programie planowane na lata 2018 - 2019.</p> <p>Ukończone zgodnie z harmonogramem.</p>	555 945,35 zł	541 601,35 zł	<p>Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 1 000 Wartość osiągnięta: 2 000</p> <p>Wskaźnik został zrealizowany</p>
Kajakiem Przez Pomorze	<p>Ukończone. Zrealizowane w 2019 roku</p> <p>W Programie planowane na lata 2018 - 2019.</p> <p>Ukończone zgodnie z harmonogramem.</p>	822 444,89 zł	784 944, 89 zł	<p>Liczba potencjalnych użytkowników powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 500 Wartość osiągnięta: 900</p> <p>Wskaźnik został zrealizowany</p>
Gniew – miasto z charakterem	<p>Ukończone. Zakończono realizację w roku 2019.</p>	6 892 194,42 zł	8 951 138,97 zł	<p>Liczba turystów korzystających z powstałej lub zmodernizowanej infrastruktury (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 69 500</p>

	W Programie planowane na lata 2017 - 2019. Ukończone zgodnie z harmonogramem.			Wartość osiągnięta: 70 000 Wskaźnik został zrealizowany.
Projekty systemowe z dziedziny aktywizacji zawodowej dla powiatu tczewskiego	Ukończono. Zakończono realizację w roku 2023. W Programie planowane na lata 2017 - 2020. Działania nie realizowane wyłącznie dla osób z obszaru rewitalizacji.	120 000,00 zł	Brak danych dotyczących kosztów poniesionych przez Powiatowy Urząd Pracy na działania skierowane wyłącznie do osób z obszaru rewitalizacji.	Liczba osób, które dzięki uczestnictwie w projekcie zwiększyły swoje możliwości na rynku pracy (osoby) Wartość docelowa: 10 Wartość osiągnięta: 15 Osiągnięto zakładane założenia. Wskaźnik został zrealizowany. 15 osób z terenu Gminy Gniew, z czego nieznana liczba osób ze Starego Miasta i Podzamcza z uwagi na niezбиieranie danych adresowych na potrzeby projektu.
Budowa Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych (w ramach PO Infrastruktura i Środowisko)	Zadanie nie zostało zrealizowane. Planowano na termin od roku 2017 do roku 2020. Rezygnacja z zadania z powodu zmiany polityki dotyczącej budowy PSZOK oraz zaplanowania realizacji przedsięwzięcia w innej lokalizacji i zmienionych źródeł finansowania	1 963 450,68 zł	0,00 zł	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów (osoby) Wartość docelowa: 12 000 Wartość osiągnięta: 0 Nie osiągnięto zakładanych założeń.
Przebudowa ul. Hallera w Gniewie	Zadanie nie zostało zrealizowane. W Programie planowane na lata 2017 - 2019.	3 412 259,39 zł	0,00 zł	Długość drogi objętej przebudową (km) Wartość docelowa: 0,48 Wartość osiągnięta: 0

	Zmiana sposobu finansowania zadania – realizowane będzie z innych środków w 2024 r.			Nie osiągnięto zakładanych założeń.
Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Gniewie	<p>Ukończone.</p> <p>Zakończono realizację w roku 2021</p> <p>W Programie planowane na lata 2017 - 2019.</p> <p>Przesunięcie realizacji działania o 2 lata.</p>	4 548 000,00 zł	8 032 144,75 zł	<p>Liczba użytkowników powstałej lub zmodernizowanej obiektów oświaty (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 462 Wartość osiągnięta: 470</p> <p>Wskaźnik został zrealizowany.</p>
Przebudowa ul. Sobieskiego w Gniewie	<p>Ukończone.</p> <p>Zakończono realizację w 2019 roku.</p> <p>W Programie planowane na lata 2018 - 2019.</p> <p>Zrealizowano zgodnie z harmonogramem.</p>	2 600 000,00 zł	2 479 600,00 zł	<p>Długość drogi objętej przebudową (km)</p> <p>Wartość docelowa: 0,24 Wartość osiągnięta: 0,24</p> <p>Osiągnięto założenia.</p> <p>Wskaźnik został zrealizowany.</p>
Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie miasta Gniew, w ulicach: Sobieskiego, Plac Grunwaldzki, Piłsudskiego	<p>Ukończone.</p> <p>Zrealizowano zrealizowana w 2016 roku.</p> <p>W Programie planowane na lata 2016 - 2017.</p> <p>Zrealizowano zgodnie z harmonogramem.</p>	2 273 581,94 zł	2 691 720,02 zł	<p>Liczba osób podłączonych do infrastruktury sieciowej korzystających z produktów projektu (osoby)</p> <p>Wartość docelowa: 650 Wartość osiągnięta: 831</p> <p>Osiągnięto założenia.</p> <p>Wskaźnik został zrealizowany.</p>
Gniew – miasto z charakterem - etap II	<p>Zadanie nie zostało zrealizowane</p> <p>Inwestycja planowana była na lata 2021 - 2023.</p>	4 090 648,23 zł	0,00 zł	<p>Powierzchnia wyremontowanych dróg (ha)</p> <p>Wartość docelowa: 0,436 Wartość osiągnięta: 0</p> <p>Nie osiągnięto zakładanych założeń.</p>

	Zadanie zostanie zrealizowane w innej lokalizacji do końca 2024 r. ze zmienionym źródłem finansowania.			
--	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na danych Urzędu Miasta i Gminy Gniew.

3.2. Ocena realizacji założeń Programu.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016-2023. Aktualizacja zostały opracowane wskaźniki oceny stopnia realizacji założeń rewitalizacyjnych. Wskaźniki te zdefiniowano w taki sposób, aby możliwie adekwatnie oddać poziom realizacji celu głównego LPR, jakim jest **„przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wzrost jakości życia mieszkańców terenu objętego rewitalizacją”**. Skategoryzowano je i przypisano na podstawie kryterium przedmiotowego do poszczególnych celów strategicznych LPR. Następnie ustalono ich wartości docelowe, na podstawie których możliwa jest obiektywna ocena stopnia realizacji założeń LPR.

W kolejnych podpunktach poddano analizie poziom realizacji poszczególnych wskaźników w odniesieniu do zdefiniowanych celów szczegółowych LPR. Wyznaczono kolumny pn. skuteczność, efektywność i adekwatność, które odnoszą się bezpośrednio do podejmowanych działań.

3.2.1. Rodzina i aktywność obywatelska.

Tabela 2. Wskaźniki w zakresie monitoringu założeń celu szczegółowego nr 1.

nazwa projektu	kierunek działań	nazwa wskaźnika	wartość bazowa	wartość docelowa	wartość osiągnięta	skuteczność działań	efektywność działań	adekwatność działań
Centrum Wsparcia Rodzin	1.1 1.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie	0	70	84	<p>Realizacja założeń w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym została osiągnięta.</p> <p>Przedsięwzięcie pn. „Centrum Wsparcia Rodzin” zostało zrealizowane.</p> <p>Skuteczne działanie w zakresie walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Realizacja założeń w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostało osiągnięte.</p> <p>Przedsięwzięcie pn. „Centrum Wsparcia Rodzin” zostało zrealizowane.</p> <p>Założony rezultat oraz efekt został osiągnięty.</p>	<p>Zrealizowane projektu jakim jest powstanie Centrum Wsparcia Rodzin jest bezpośrednio zgodna z założeniami celu szczegółowego „Rodzina i aktywność obywatelska”.</p> <p>Kluczowe przedsięwzięcie mające na celu walkę z ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym zostało zrealizowane –stopień adekwatności podjętych działań jest lepszy niż zakładany pierwotnie.</p>
Adaptacja budynku przy Placu Grunwaldzkim 16/17 na Centrum Wsparcia Rodzin	1.1 1.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w Programie	0	70	84	<p>Docelowe wartości dla wskaźnika w zakresie objęcia usługami społecznymi osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostały osiągnięte.</p>	<p>Realizacja założeń w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym zostały osiągnięte.</p>	<p>Zrealizowana koncepcja dostosowania infrastruktury na potrzeby realizacji działań społecznych oceniana jest bardzo pozytywnie. W procesie przeciwdziałania problemom społecznym niezbędna jest infrastruktura</p>

						Zrealizowano prace adaptacyjne budynku przy Placu Grunwaldzkim 16/17 na Centrum Wsparcia Rodzin.	Zgodnie z oceną skuteczności podejmowanych działań, podkreśla się, że efektywność działań została osiągnięta poprzez synergię działań infrastrukturalnych oraz społecznych.	dostosowana do potrzeb jej interesariuszy co zostało osiągnięte Adekwatność zrealizowanych działań oceniana jest bardzo pozytywnie.
<p>Adaptacja budynku przy Placu Grunwaldzkim 45 na Centrum Wsparcia Rodzin</p> <p>Realizacja części skwerku przy ul. Wiślanej przez mieszkańców obszarów zdegradowanych</p> <p>Utworzenie Kawiarenki Obywatelskiej</p>	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p>	<p>Liczba korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1 tys. ludności</p>	<p>156</p>	<p>120</p>	<p>100</p>	<p>Wartości dla wskaźnika zostały osiągnięte. Osiągnięto założenia skuteczności dla zdefiniowanych działań.</p> <p>Wraz z działaniami infrastrukturalnymi były zrealizowane działania typowo społeczne.</p> <p>Na podstawie ukończonych inwestycji zostały osiągnięte założone cele.</p>	<p>Efektywność zrealizowanych działań jest pozytywna.</p>	<p>Koncepcja dostosowania infrastruktury całkowicie zasadna.</p> <p>Wraz z działaniami infrastrukturalnymi były zrealizowane działania typowo społeczne.</p> <p>Adekwatność zrealizowanych działań oceniana jest pozytywnie.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie z monitoringu LPR.

Wnioski i rekomendacje:

Na podstawie analizy wskaźnikowej należy wyciągnąć wniosek o osiągnięciu założonych celów w sferze społecznej. Uzyskano znaczący postęp w stosunku do wyniku ewaluacji śródkresowej. Przyczyniło się do tego zrealizowanie zadań skupionych wokół Centrum Wsparcia Rodzin, stanowiącej trzon działań prospołecznych w LPR. Dzięki pozytywnemu odbiorowi pracy Centrum oraz zaangażowaniu samorządu, liczbę osób objętych działaniami tej placówki udało

się zwiększyć od pierwotnych założeń. Pozwoliło to na obniżenie liczby osób objętych pomocą społeczną na obszarze zdegradowanym o ok. 1/6. Jest to wynik wysoce zadowalający i przekładający się na widoczny efekt społeczny.

Podjęte działania powinny być kontynuowane. Główną rekomendacją jest określenie działań prospołecznych, angażujących w rewitalizację lokalną społeczność i stanowiących dalszy etap rozpoczętej interwencji. W związku z ich sukcesem na obszarze zdegradowanym, należy rozważyć powielenie tego modelu również poza obszarem zdegradowanym.

3.2.2. Praca, lokalna przedsiębiorczość oraz czyste środowisko

Tabela 3. Wskaźniki w zakresie monitoringu założeń celu szczegółowego nr 2.

nazwa projektu	kierunek działań	nazwa wskaźnika	wartość bazowa	wartość docelowa	wartość bieżąca	skuteczność działań	efektywność działań	adekwatność działań
Modernizacja wybranych elementów części wspólnych budynków mieszkalnych zlokalizowanych w obszarze rewitalizacji	2.3.	Udział budynków generujących niską emisję oraz budynków nieocieplonych, których główne drogi ewakuacyjne są wykonane z materiałów palnych do ogólnej liczby budynków (%)	83,24% (Stare Miasto) 92% (Podzamcze)	75% (Stare Miasto) 85% (Podzamcze)	75% (Stare Miasto) 85% (Podzamcze)	Skuteczność zrealizowanych działań w zakresie zmniejszeniu udziału budynków generujących niską emisję oraz budynków nieocieplonych, których główne drogi ewakuacyjne są wykonane z materiałów palnych do ogólnej liczby budynków oceniana jest pozytywnie.	Pomimo problemów z wybraniem wykonawcy prac – zrealizowane działania modernizacyjne znacząco przyczyniły się do osiągnięcia zakładanych efektów. Należy podkreślić, że prace w zakresie modernizacji części wspólnych budynków mieszkalnych bardzo często blokowane są niewystarczającymi środkami wspólnot mieszkaniowych i zarządców budynków. W celu znaczącej poprawy jakości życia mieszkańców powinno się również w kolejnych okresach zaplanować działania wspierające ten sferę na obszarze rewitalizacji.	Działania infrastrukturalne, które zostały zrealizowane znacząco wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Adekwatność modernizacji części wspólnych budynków mieszkalnych jako działania oceniana jest bardzo dobrze.
Projekty systemowe z dziedziny aktywizacji	2.1 2.2	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób	5,5	5,7	5,9	Skuteczność działań systemowych z dziedziny aktywizacji zawodowej dla powiatu	Należy uznać, iż podejmowane działania charakteryzowały się efektywnością w	Należy uznać pośrednią adekwatność pomiędzy zaplanowanymi przedsięwzięciami,

zawodowej dla powiatu tczewskiego						<p>tczewskiego oceniana jest pozytywnie natomiast należy zauważyć, iż brak jest danych, z których wynikałoby, która działalność gospodarcza pochodzi z tychże projektów systemowych</p> <p>Podejmowane działania nie posiadały charakteru typowo systemowego, dedykowanego szczególnie osobom z obszaru rewitalizacji.</p>	zakresie realizacji założeń LPR.	spełnieniem kierunków działań, a określonym miernikiem pomiaru efektywności działań.
Budowa Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych (w ramach PO Infrastruktura i Środowisko lub RPO WP 2014-2020)	2.3	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów	0	12 000	-	Brak skuteczności z uwagi na rezygnację z zadania z powodu zmiany polityki dotyczącej budowy PSZOK.	Brak efektywności z uwagi na rezygnację z zadania z powodu zmiany polityki dotyczącej budowy PSZOK.	Rezygnację z zadania z powodu zmiany polityki dotyczącej budowy PSZOK.

Źródło: opracowanie własne na podstawie z monitoringu LPR.

Wnioski i rekomendacje:

Na podstawie analizy wskaźnikowej należy przyjąć, że cele w zakresie przedsiębiorczości i rynku pracy zostały co do zasady osiągnięte. Działania infrastrukturalne pozwoliły na wypełnienie przyjętych celów. Na uwagę zasługuje osiągnięcie powyżej założonego poziomu wskaźnika dotyczącego aktywności zawodowej.

Rekomenduje się kontynuację działań w tym zakresie również w kolejnym okresie programowania, na terenie całej gminy.

3.2.3. Przyjazna infrastruktura i czyste środowisko

Tabela 4. Wskaźniki w zakresie monitoringu założeń celu szczegółowego nr 3.

nazwa projektu	kierunek działań	nazwa wskaźnika	wartość bazowa	wartość bazowa	wartość bieżąca	skuteczność działań	efektywność działań	adekwatność działań
<p>Zagospodarowanie skwerku przy ul. Wiślanej</p> <p>Przebudowa nawierzchni wraz z wykonaniem elementów małej architektury oraz wymiana sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na obszarze zdegradowanym, w zakresie ulic: Pod Basztą, Sambora, Dolny Podmur, Kościelna, Ks. Kursikowskiego, Spichrzowa, Franciszka Jakusz – Gostomskiego</p> <p>Dostosowanie Domu Bramnego do funkcji turystycznej</p> <p>Centrum Edukacji i Dziedzictwa Kulturowego wraz z salą Wystawienniczą</p> <p>Wiślane Trasy Rowerowe</p> <p>Kajakiem Przez Pomorze</p>	<p>3.1</p> <p>3.2</p> <p>3.3</p>	<p>Powierzchnia terenów rekreacji i wypoczynku (m²)</p>	<p>0</p>	<p>1 826</p>	<p>1 826</p>	<p>Zwraca się uwagę, że wyznaczony miernik skuteczności nie jest w pełni adekwatny do skorelowanych z nim przedsięwzięć.</p> <p>Skuteczność realizacji działań w ramach wdrażania procesu rewitalizacji jest niepełna.</p> <p>Nie zostało zrealizowane: a) Centrum Edukacji i Dziedzictwa Kulturowego wraz z salą Wystawienniczą ze względu na zmianę koncepcji,</p> <p>M.in. w wyniku realizacji przedsięwzięć pn. „Kajakiem Przez Pomorze” oraz „Wiślane Trasy Rowerowe” nadano przestrzeniom nowe, atrakcyjne funkcje o znaczeniu integracyjnym, rekreacyjnym i turystycznym.</p>	<p>W wyniku braku realizacji części przedsięwzięć w zakresie celu szczegółowego pn. „Przyjazna infrastruktura i czyste środowisko” efekty rewitalizacji są niepełne.</p>	<p>Koncepcja skorelowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych z kierunkami działań w ramach celu szczegółowego jest poprawna.</p> <p>Ocenia się pozytywnie zakres opracowanych przedsięwzięć.</p> <p>W wyniku braku realizacji wszystkich zaplanowanych działań oraz z uwagi na fakt, że miernik skuteczności nie jest w pełni adekwatny do skorelowanych z nim przedsięwzięć osiągnięta została niepełna adekwatność z wyznaczonymi kierunkami działań.</p>

Gniew – miasto z charakterem								
Przebudowa ul. Hallera w Gniewie						Skuteczność podejmowanych działań w zakresie zmniejszania liczby awarii infrastruktury jest bardzo wysoka.		
Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Gniewie							Osiągnięto bardzo zadowalające efekty zrealizowanych przedsięwzięć.	
Przebudowa ulicy Partyzantów w Gniewie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną	3.1 3.2 3.3	Liczba awarii infrastruktury na 1ha powierzchni	0,49	0,2	0,03	Pomimo niezrealizowania przebudowy ul Hallera w Gniewie oraz przebudowy ulicy Partyzantów w Gniewie wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną - Realizacja zdefiniowanych przedsięwzięć pozwoliła przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom w sferze infrastruktury.	Wysoka efektywność podejmowanych działań podyktowana jest synergią zrealizowanych przedsięwzięć.	Adekwatność zrealizowanych działań w stosunku do założeń dla niniejszego obszaru oceniana jest bardzo pozytywnie.
Przebudowa ul. Sobieskiego w Gniewie								
Budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej na terenie miasta Gniew, w ulicach: Sobieskiego, Plac Grunwaldzki, Piłsudskiego								

Źródło: opracowanie własne na podstawie z monitoringu LPR.

Wnioski i rekomendacje:

Realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych spośród większej grupy projektów miała istotny wpływ na ograniczenie liczby awarii na obszarze rewitalizacji. Dalsze działania w tym zakresie są wysoce rekomendowane.

Zauważa się, że działania infrastrukturalne zostały zdefiniowane bardzo poprawnie. Stanowią istotną odpowiedź na zdiagnozowane problemy przestrzenno-funkcjonalne oraz środowiskowe na terenie obszaru rewitalizacji. Wynikają także bezpośrednio ze zdefiniowanych kierunków działań, tj. Modernizacji i przebudowy ogólnodostępnych przestrzeni miejskich i obiektów kubaturowych w celu nadania nowych atrakcyjnych funkcji (o znaczeniu integracyjnym

i oddziaływaniu na branże rozwojowe Gniewu); Zwiększenia jakości i dostępności infrastruktury podstawowej (z zakresu usług komunalnych); Optymalizacji rozwiązań komunikacyjnych, drogowych i parkingowych (zwiększenie dostępności pieszej i eliminacja barier architektonicznych).

4. Wnioski

4.1.1. Wyniki z badania społeczności

W ramach procesu ewaluacji końcowej Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016 – 2023. Aktualizacja przeprowadzono badanie ankietowego wśród interesariuszy Programu. Badanie zostało zrealizowane metodą CAWI (*Computer-Assisted Web Interview*). Technika ta polega na zbieraniu informacji w ilościowym badaniu poprzez ankietę w formie elektronicznej.

Formularz ankiety został udostępniony w formie elektronicznej.

Link do ankiety znajdował się na stronie Urzędu Miasta i Gminy Gniew w dniach od 7 czerwca 2024 r. do 13 czerwca 2024 r.

Rysunek 4. Ogłoszenie o badaniu ankietowym na stronie Urzędu Miasta i Gminy Gniew.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016 – 2023. Aktualizacja - ankieta

Burmistrz Miasta i Gminy Gniew zaprasza Państwa do udziału w badaniu ankietowym, prowadzonym na potrzeby Ewaluacji Końcowej dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016 - 2023. Aktualizacja. Badanie zostanie przeprowadzone w formie ankiety online w terminie 7-13 czerwca 2024 r.

Badanie ankietowe online:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfJyD2eUHzM9medYyilPzunRf5NYhHOQsrHJDKrJzkxfxMvwA/viewform>

Wyniki z badania zostaną wykorzystane do opracowania raportu z Ewaluacji Końcowej Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016 - 2023.

Ankieta jest w pełni anonimowa.

Badanie realizowane jest przez AMT Partner Sp. z o.o. na zlecenie Gminy Gniew. W razie pytań w zakresie niniejszego badania proszę o kontakt na adres: m.blazko@amtpartner.pl.

Data publikacji: 2024-06-07 11:10

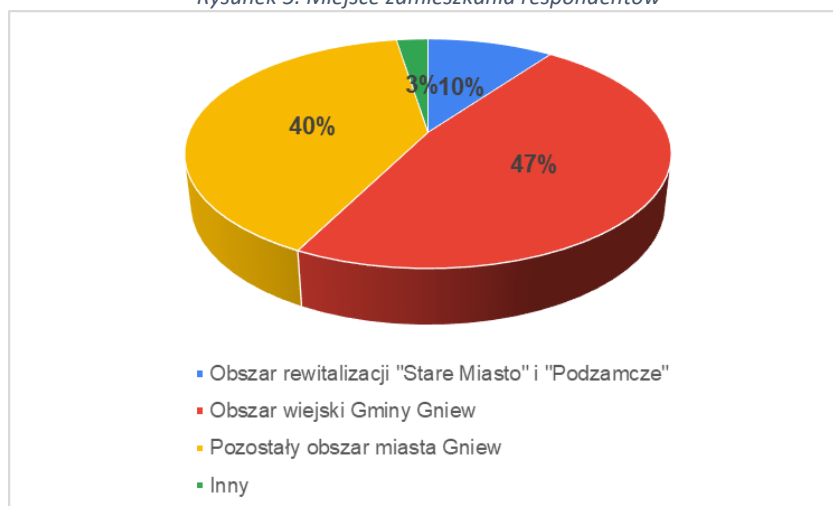
Źródło: strona internetowa Urzędu Miasta i Gminy Gniew (<https://www.gniew.pl/1474,czerwiec?tresc=42905>).

Wyniki z ankietyzacji miały istotny wpływ na kształt niniejszego raportu.

METRYCZKA

Do udziału w badaniu dopuszczono wszystkich interesariuszy Programu. Prawie połowa respondentów zamieszkuje tereny wiejskie gminy Gniew, które nie obejmują obszaru rewitalizacji. Co dziesiąty respondent zamieszkuje obszar rewitalizacji „Stare Miasto” i „Podzamcze”, 40% ankietowanych zamieszkuje pozostały obszar miasta Gniew, a 3% inny obszar (poza gminą Gniew).

Rysunek 5. Miejsce zamieszkania respondentów

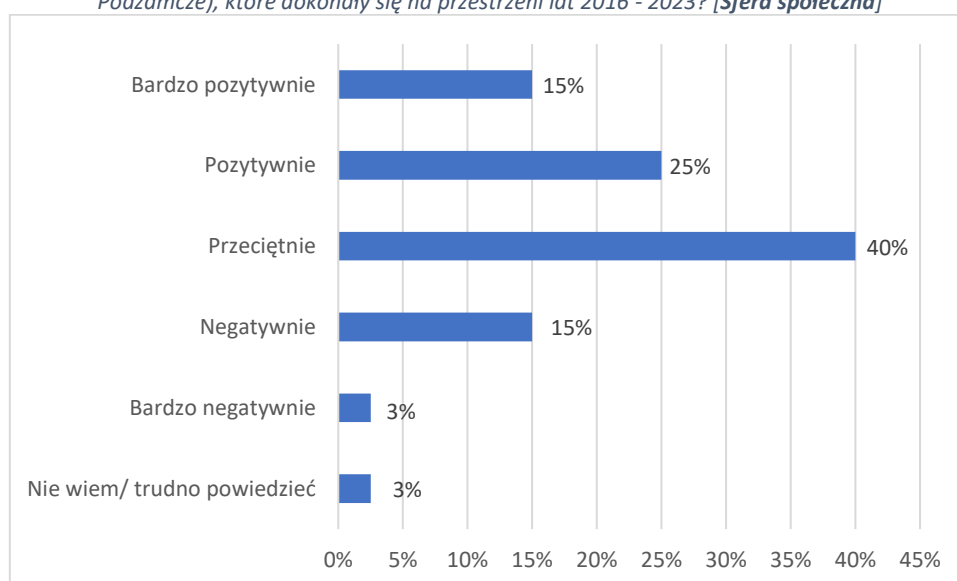

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Na wstępie badania poproszono respondentów o ocenę zmian, które zaszły w latach 2016 – 2023 na obszarze rewitalizacji (Stare Miasto i Podzamcze). W kwestionariuszu ankiety wydzielono 5 sfer, które poddano badaniu, tj. społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, techniczną oraz środowiskową.

Ponad 40% respondentów oceniła pozytywnie lub bardzo pozytywnie zmiany zachodzące w sferze społecznej. Należy podkreślić, że znaczna ilość: 40 % ankietowanych oceniło przeciętnie zachodzące zmiany. W przeważającej ocenia zmiany w obszarze społecznym oceniane zostały przez interesariuszy pozytywnie lub neutralnie.

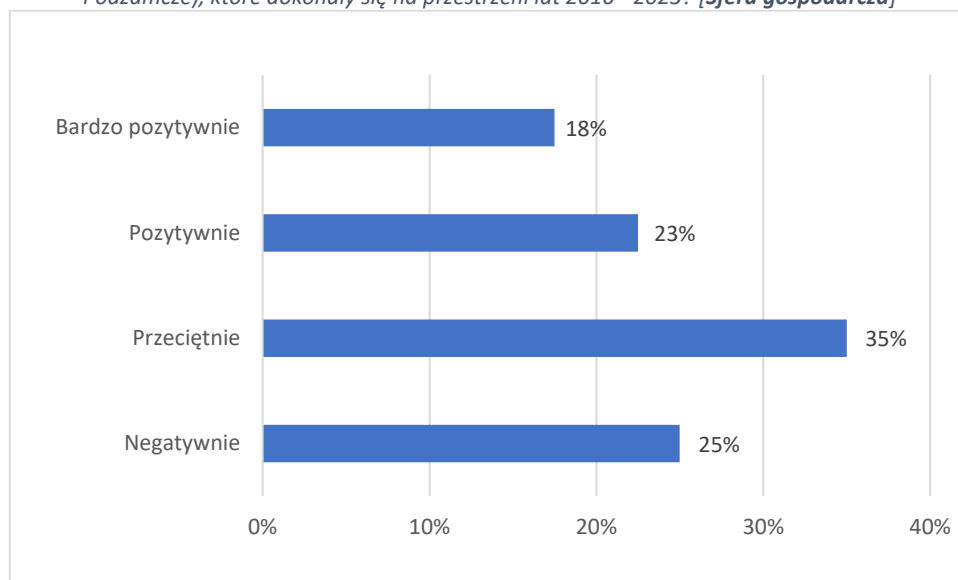
Rysunek 6. Jak ocenia Pan/i postępujące zmiany w niżej wymienionych sferach na obszarze rewitalizacji (Stare Miasto i Podzamcze), które dokonały się na przestrzeni lat 2016 - 2023? [Sfera społeczna]

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Podobne oceny co w przypadku zmian w obszarze społecznym zostały przyznane zmianom w sferze gospodarczej: Według ponad 40% respondentów odczucia w obszarze zmian były pozytywne lub bardzo pozytywne.

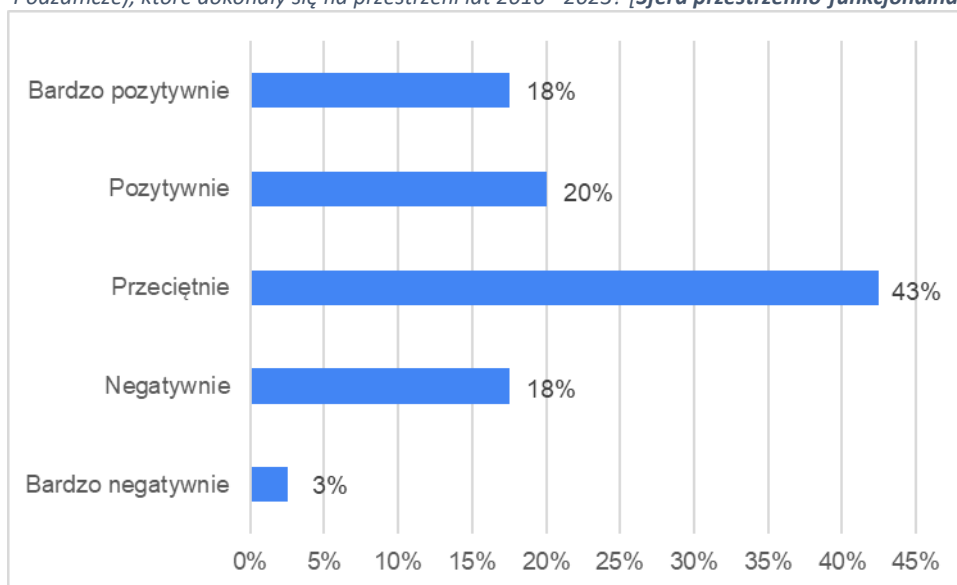
Rysunek 7. Jak ocenia Pan/i postępujące zmiany w niżej wymienionych sferach na obszarze rewitalizacji (Stare Miasto i Podzamcze), które dokonały się na przestrzeni lat 2016 - 2023? [Sfera gospodarcza]

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

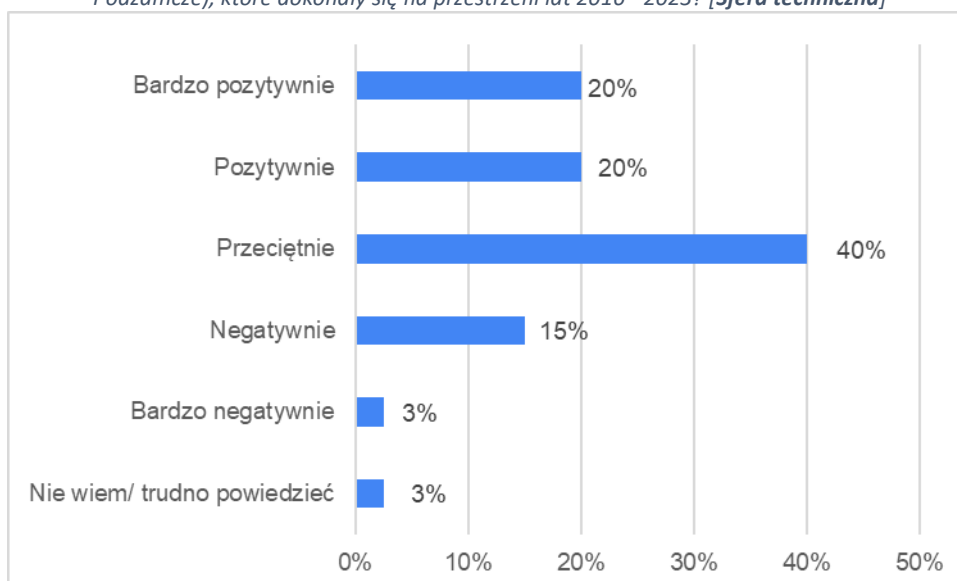
Zwraca uwagę wysoka liczba pozytywnych wskazań respondentów w zakresie zmian w sferach społecznej i gospodarczej. Jest ona nieco wyższa niż dla sfer przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej (pozytywne opinie wyraziło odpowiednio 38% i 40%). W ewaluacji śródkresowej wskazania w tych dwóch kategoriach były znacząco wyższe. Bardzo pozytywne odczucia interesariuszy we wcześniejszym okresie wynikały w dużej mierze z faktu, iż efekty działań infrastrukturalnych były bardziej widoczne w poprzednim okresie ewaluacji.

Rysunek 8. Jak ocenia Pan/i postępujące zmiany w niżej wymienionych sferach na obszarze rewitalizacji (Stare Miasto i Podzamcze), które dokonały się na przestrzeni lat 2016 - 2023? [Sfera przestrzenno-funkcjonalna]

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

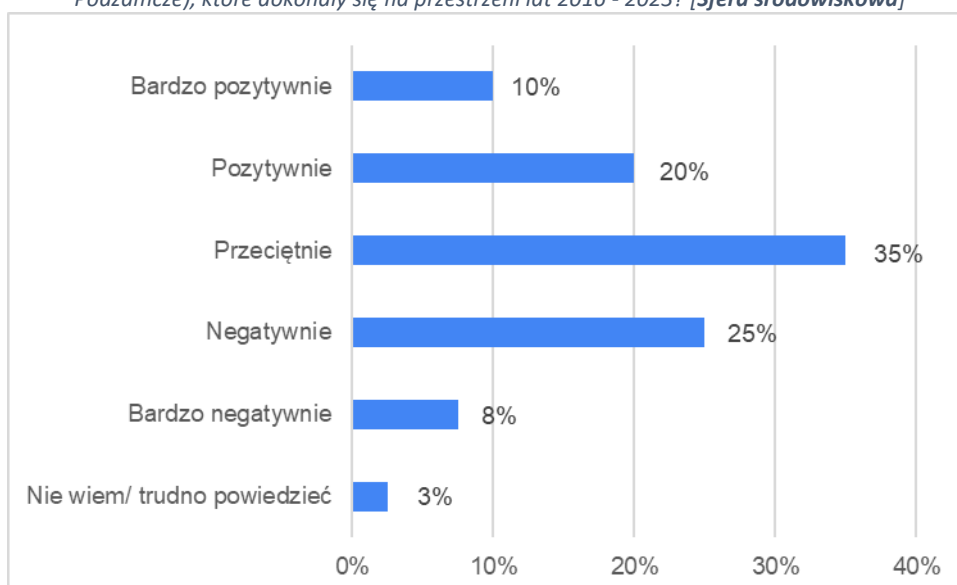
Rysunek 9. Jak ocenia Pan/i postępujące zmiany w niżej wymienionych sferach na obszarze rewitalizacji (Stare Miasto i Podzamcze), które dokonały się na przestrzeni lat 2016 - 2023? [Sfera techniczna]

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Respondenci najniżej, choć nadal pozytywnie ocenili zmiany przeprowadzone w sferze środowiskowej. Ponad 30% wskazań miało charakter pozytywny. Analizując wyniki można zauważyć, że osoby ankietowane miały problem z jednoznaczną oceną zmian w niniejszej sferze. Wysoka liczba wskazań dla oceny „przeciętnie” wskazuje na niską świadomość społeczną w zakresie osiągniętych celów środowiskowych. Są one mniej widoczne niż działania społeczne i infrastrukturalne, stąd taki wynik badania mógł być spodziewany.

Rysunek 10. Jak ocenia Pan/i postępujące zmiany w niżej wymienionych sferach na obszarze rewitalizacji (Stare Miasto i Podzamcze), które dokonały się na przestrzeni lat 2016 - 2023? [Sfera środowiskowa]

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

W dalszej części formularza poproszono respondentów o wskazanie zmian, które zostały przez nich szczególnie zauważone, a które dokonały się w latach 2016 – 2023. Respondenci najczęściej wskazywali na poniższe zmiany:

- Poprawa ciągów komunikacyjnych i sieci, poprawa estetyki budynków i ulic.
- Uporządkowanie Podzamcza.
- Zwiększona aktywność społeczna.
- Dostępność do obiektów, miejsca postojowe, zieleń.
- Strefa relaksu.

Należy odnotować znaczący odsetek wskazań negatywnych (45%) dotyczących dokonanych zmian, w których wymieniono:

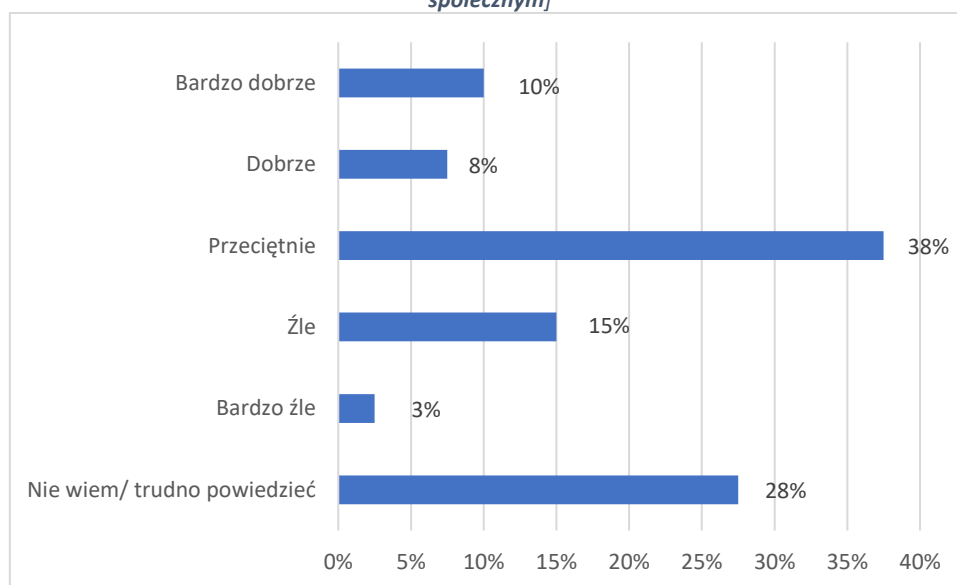
- Mało miejsca parkingowego.
- Zniszczony betonem środek rynku.
- Niedziałająca i nieestetyczna fontanna.
- Mniej zieleni.
- Niewystarczająca ilość punktów gastronomicznych.
- Pęknięcia w kamienicy i złe wykonanie prac.

W dalszej kolejności poproszono respondentów o opinię nt. realizacji poszczególnych założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Gniew. Graficzny rozkład głosów ankietowanych wskazano na rysunkach od 11 do 19. Poniżej opracowano najważniejsze wnioski:

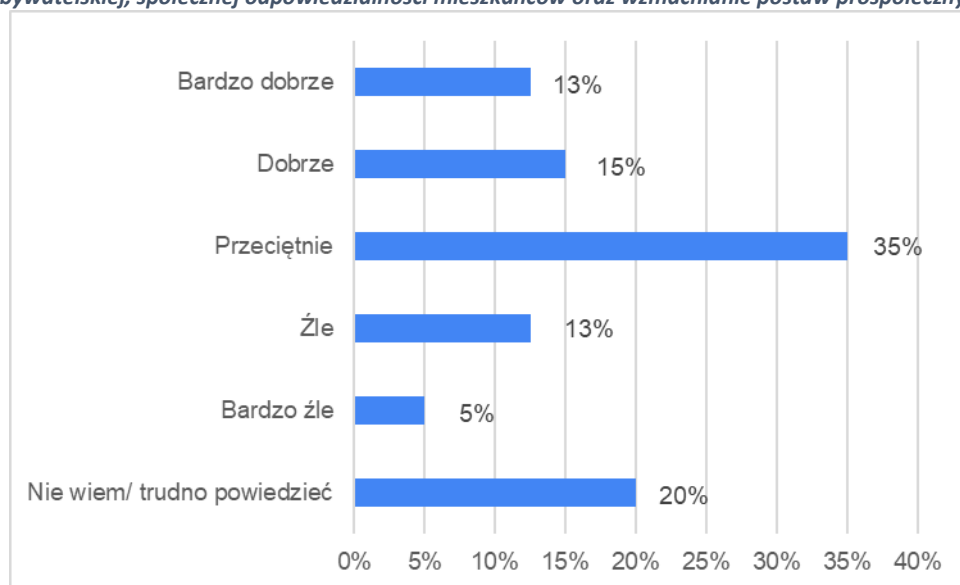
- Respondenci ocenili raczej pozytywnie (suma głosów „pozytywnie” i „bardzo pozytywnie” min. 18%) wszystkie zdefiniowane kierunki działań; zauważalny jest spadek liczby ocen pozytywnych w stosunku do ewaluacji śródkresowej (wówczas było to zazwyczaj ok. 40%)
- Najwyższe oceny uzyskała realizacja kierunku działań pn. „Optymalizacja rozwiązań komunikacyjnych, drogowych i parkingowych, zwiększenie dostępności pieszej i eliminacja barier architektonicznych”;
- Najniżej, choć nadal pozytywnie oceniono postępy w realizacji kierunków działań pn. „Aktywizacja zawodowa oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych mieszkańców”, „Kompleksowe wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych przemocą, borykających się z problemami bytowymi oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym” oraz „Działania służące ochronie środowiska i poprawie jakości życia mieszkańców”;
- Przeciętnie 1/3 interesariuszy Programu nie zauważa realizacji poszczególnych kierunków działań lub ocenia je przeciętnie.

Rysunek 11. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [**Kompleksowe wsparcie dla rodzin i osób zagrożonych przemocą, borykających się z problemami bytowymi oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym**]

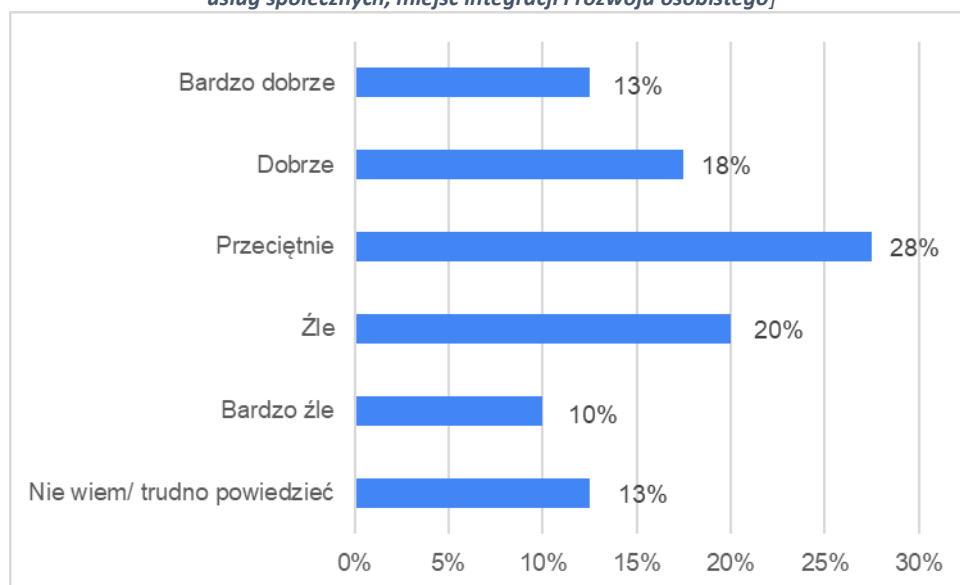
Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 12. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [**Wspieranie aktywności obywatelskiej, społecznej odpowiedzialności mieszkańców oraz wzmacnianie postaw prospołecznych**]

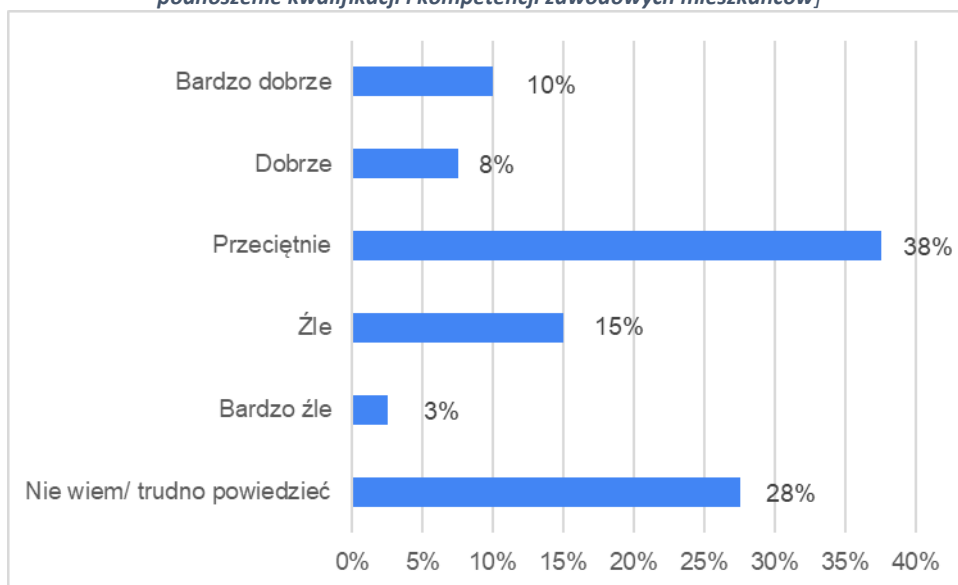
Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 13. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [**Zwiększenie dostępności do usług społecznych, miejsc integracji i rozwoju osobistego**]

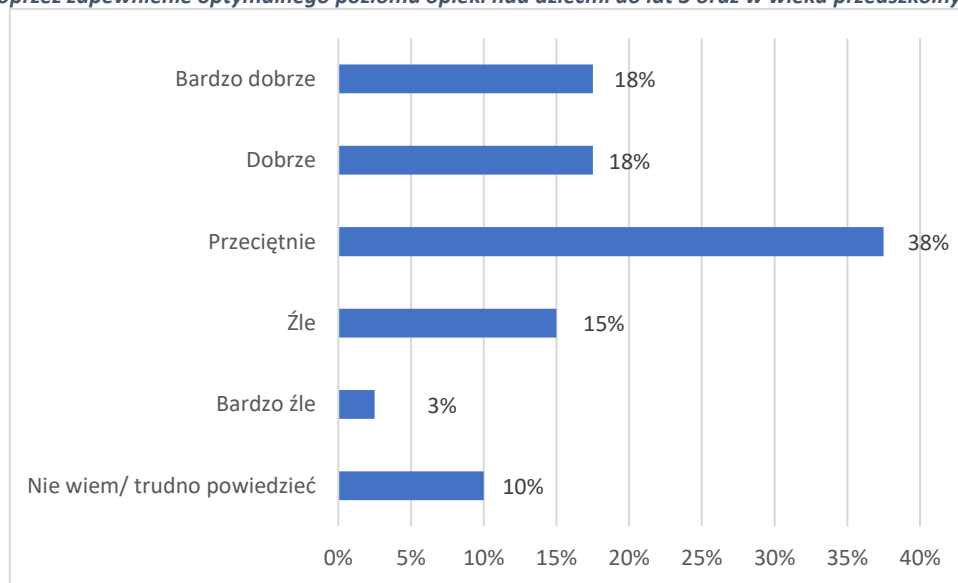
Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 14. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [Aktywizacja zawodowa oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych mieszkańców]

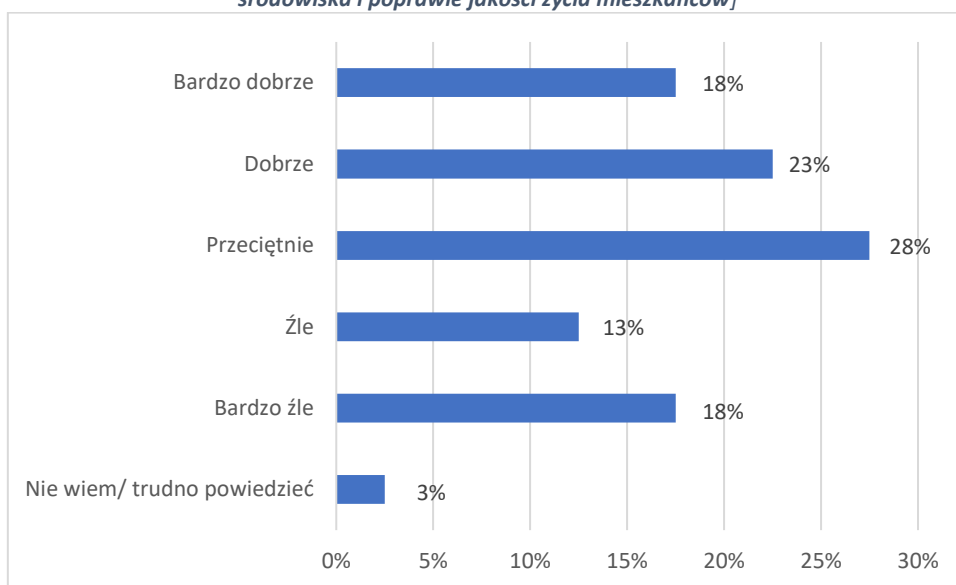
Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 15. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [Uwolnienie zasobów pracy poprzez zapewnienie optymalnego poziomu opieki nad dziećmi do lat 3 oraz w wieku przedszkolnym.]

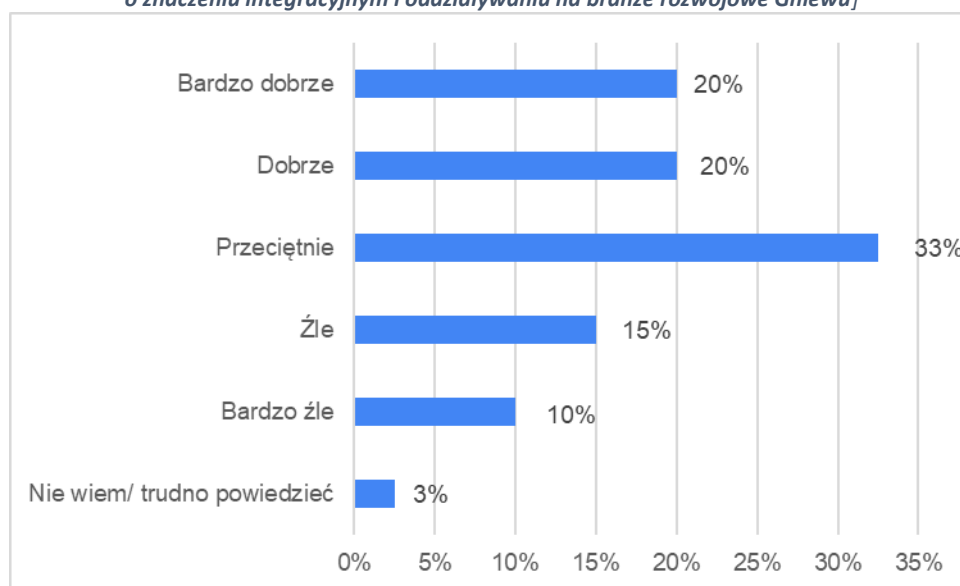
Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 16. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [*Działania służące ochronie środowiska i poprawie jakości życia mieszkańców*]

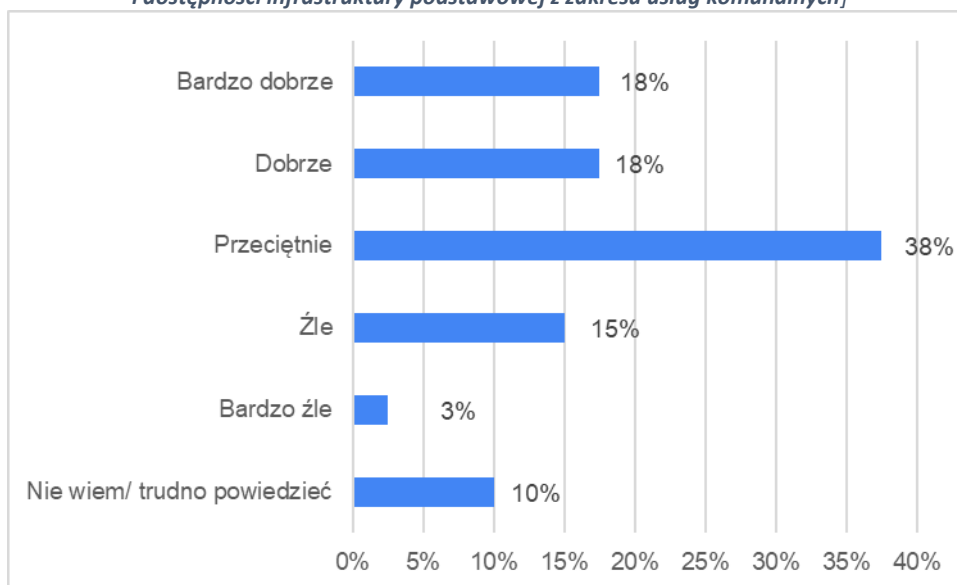
Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 17. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [*Modernizacja i przebudowa ogólnodostępnych przestrzeni miejskich i obiektów kubaturowych w celu nadania nowych atrakcyjnych funkcji o znaczeniu integracyjnym i oddziaływaniu na branże rozwojowe Gniewu*]

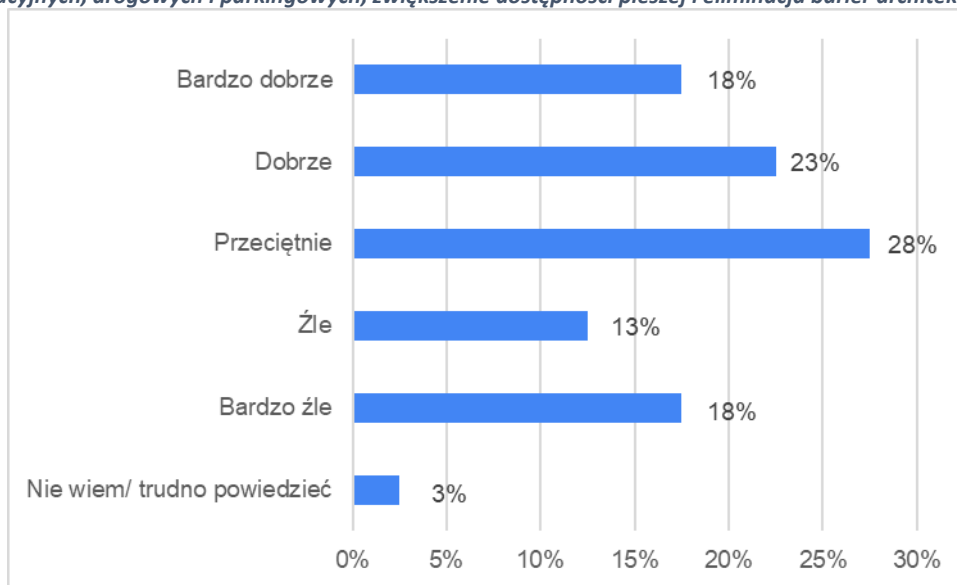
Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 18. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [**Zwiększenie jakości i dostępności infrastruktury podstawowej z zakresu usług komunalnych**]

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Rysunek 19. Jak ocenia Pan/i poziom realizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji? [**Optymalizacja rozwiązań komunikacyjnych, drogowych i parkingowych, zwiększenie dostępności pieszej i eliminacja barier architektonicznych**]

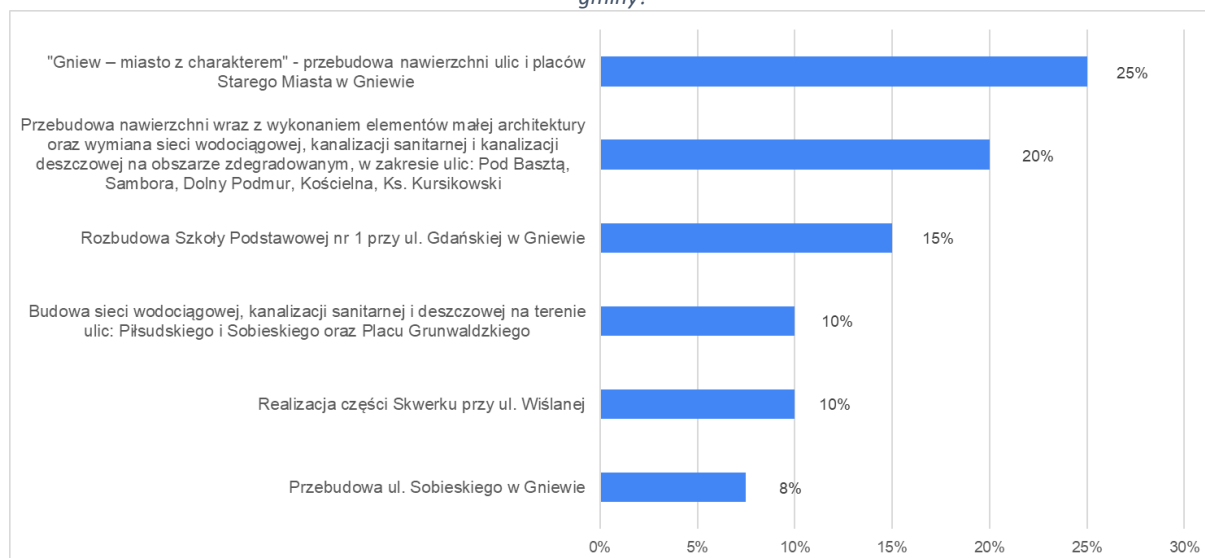

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Respondenci po ocenie poziomu realizacji kierunków działań Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Gniew na lata 2016 – 2023. Aktualizacja zostali poproszeni o wskazanie konkretnego przedsięwzięcia, które w ich opinii było najbardziej istotne w ramach dalszego rozwoju gminy.

Blisko 25% badanych wskazało, że realizacja projektu pn. „Gniew – miasto z charakterem. Przebudowa nawierzchni ulic i placów Starego Miasta w Gniewie” była najbardziej istotnym, podjętym działaniem mającym na celu rozwój gminy. Interesariusze Programu wskazali także na istotność innych przedsięwzięć (choć w znacznie mniejszej skali):

Rysunek 20. Realizacja którego ze zrealizowanych przedsięwzięć była według Pana/i najbardziej istotna w zakresie rozwoju gminy?

Źródło: wyniki z badania ankietowego metodą CAWI.

Blisko 18 % respondentów uważa, że zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia są wystarczające, aby z sukcesem realizować dalszy rozwój gminy. Pozostali ankietowani (ok 82 % respondentów) uważa, że dotychczasowe zdefiniowane przedsięwzięcia są niewystarczające – wskazali, że należy podjąć dalsze działania w obszarze: gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym oraz środowiskowym. W dalszej kolejności poproszono ich o podanie konkretnych typów inwestycji, które należy w ich opinii zrealizować. Zestawienie propozycji znajduje się poniżej:

- Zmiana nawierzchni ul. Górny Podmur, ul. Południowej, ul. Krótkiej.
- Uporządkowanie i zmiana nawierzchni ul. Kościuszki i 27-go Stycznia.
- Renowacja muru miejskiego przy alejce.
- Rewitalizacja budynku sądu.
- Rozwój gastronomii, zwłaszcza na rynku Starego Miasta, która stałaby się atrakcyjna dla turystów.
- Ożywienie turystyczne przestrzeni Starego Miasta i Podzamcza, w tym.: udogodnienia, atrakcje, miejsca wypoczynku i relaksu dla turystów oraz miejsca parkingowe.
- Ożywienie gospodarcze starówki.
- Modernizacja i zagospodarowanie gniewskiego parku.
- Światłowodowy w obszarze miejskim oraz wiejskim.
- Przebudowa fontanny.
- W miejscu, gdzie znajduje się fontanna zrobienie trawnika zamiast kamieni.
- Remont kamienic należących do miasta.
- Zwiększenie ilości zieleni w obrębie Starego Miasta.

- Odmalowanie Starego Miasta.
- Zagospodarowanie fosy.
- Wyznaczenie tras rowerowych oraz budowa nowych ścieżek rowerowych.
- Nowy żłobek.
- Wymiana kostki brukowej na ul. Gdańskiej.
- Plac zabaw dla dzieci.
- Poszerzenie oferty zajęć sportowych oraz wychowawczych.
- Eliminacja tzw. kopciuchów,.
- Stworzenie miejsc gromadzenia odpadów.
- Ulepszenie i rozwinięcie monitoringu miejskiego.
- Większe zaangażowanie policji w patrolowaniu obszaru gminy.
- Poprawa bezpieczeństwa, przede wszystkim w ruchu drogowym, m.in. poprzez egzekwowanie przestrzegania obowiązujących przepisów oraz przeprowadzanie okresowych badań z tego zakresu.
- Doprowadzenie do czytelnego oznakowania dróg Starego Miasta

4.1.2. Rekomendacje i zalecenia

W wyniku przeprowadzonej ewaluacji końcowej należy podkreślić, że cele i założenia rewitalizacji na lata 2016-2023 zostały co do zasady osiągnięte. Potwierdza to wykonanie wszystkich inwestycji objętych zintegrowanym projektem rewitalizacyjnym, a także znaczącej liczby inwestycji objętych LPR.

Analiza wskaźnikowa potwierdziła, że sposób wdrożenia projektów był właściwy i przyniosły one założone efekty społeczno-gospodarcze. W stosunku do ewaluacji śródkresowej odnotowano spadek liczby pozytywnych ocen mieszkańców dotyczących przeprowadzonych działań. Należy to jednak tłumaczyć wpływem czasu od zakończenia większości z kluczowych projektów i oswojeniem z ich efektami.

Projekty udało się zrealizować w dużej części w ramach założonego budżetu. Wzrost wartości niektórych inwestycji wynikał z sytuacji makroekonomicznej.

Należy rozważyć ujęcie niezrealizowanych inwestycji (w szczególności kolejny etap programu „Gniew – miasto z charakterem II” oraz modernizację infrastruktury technicznej na Podzamczu) w kolejnym okresie realizacji działań rewitalizacyjnych. Sugeruje się realizację działań analogicznych do już przeprowadzonych na innych obszarach miasta i gminy.